

ITD INSIGHT FORUM

พลิกโอกาสการค้าการลงทุนไทย-รัสเซีย
สู่ตลาดมหาสมุทร-เอเชีย

นายธานีป อุบัติศฤงค์ เอกอัครราชทูต ณ กรุงมอสโก
28 มกราคม 2563 ณ โรงแรม เดอะ สุโกศล

ประเด็นการบรรยาย

- ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับรัสเซีย
- การค้าการลงทุนไทย-รัสเซีย
- Eurasian Economic Union (EAEU)
- โอกาสทางการค้าใน EAEU
- ภารกิจสถานเอกอัครราชทูตฯ ในการส่งเสริมการค้าการลงทุนไทย

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับรัสเซีย

- ❑ เป็นประเทศที่ใหญ่ที่สุดในโลก พื้นที่ 17,098,242 ตารางกิโลเมตร ขนาดใหญ่กว่าสหรัฐฯ 1.8 เท่า มี 11 Time Zone และพื้นที่ป่าไม้ประมาณ 49%
- ❑ มีอาณาเขตติดกับ อาเซอร์ไบจาน เบลารุส จีน เอสโตเนีย ฟินแลนด์ จอร์เจีย คาซัคสถาน เกาหลีเหนือ ลัตเวีย ลิทัวเนีย มองโกเลีย นอร์เวย์ โปแลนด์ และยูเครน
- ❑ ประชากร 146.7 ล้านคน (2562)
- ❑ GDP 4.051 ล้านล้าน USD (2561)
+1% (2562)
- ❑ รายได้ประชากร \$21,147 (2561)

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับรัสเซีย

- ❑ ระบอบ presidential republic มี ปธน. เป็นประมุข
- ❑ ปธน. นายวลาดีเมียร์ ปูติน (พ้นวาระปี 2567)
- ❑ นรม. นายมิคาอิล มิชุสติน (เข้ารับตำแหน่ง 16 ม.ค. 2563)
- ❑ อำนาจอธิปไตยอยู่ที่ สภามทบ Federation Council – 170 คน
สภาล่าง State Duma – 450 คน
- ❑ กำลังแก้ รธน. เพิ่มอำนาจให้รัฐสภา

นโยบายเศรษฐกิจรัสเซีย

- การคว่ำบาตรจากชาติตะวันตกส่งผลกระทบต่อค่าเงิน
 - ▣ รัสเซียต้องหามาตรการแก้ไข
 - ▣ เลือกขยายเศรษฐกิจสัมพันธ์กับชาติตะวันออก โดยเฉพาะจีน
 - ▣ ลดการใช้เงิน USD ส่งเสริมการค้าด้วยเงินสกุลชาติ
 - ▣ ซื้อทองคำเพิ่มเติม (2,241 ตันในเดือน ม.ค. 2563)
 - ▣ หามาตรการรองรับหากสหรัฐฯ ขยายการคว่ำบาตร เช่น ระบบชำระเงิน MIR แทน VISA และ ru-net
 - ▣ ผลักดันการตกลงในกลุ่ม OPEC+ ดันราคาน้ำมันให้สูง
- กระตุ้นเศรษฐกิจ — นโยบาย National Projects เน้นพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ใช้งบ 8 ล้านล้านรูเบิล
- เพิ่มรายได้รัฐ — ปฏิรูปเงินบำนาญ ขึ้นภาษี VAT ปรับโครงสร้างภาษีอุตสาหกรรมน้ำมัน และเก็บภาษีผู้ประกอบการส่วนตัวและทำงานอิสระ

ความสัมพันธ์ไทย-รัสเซีย

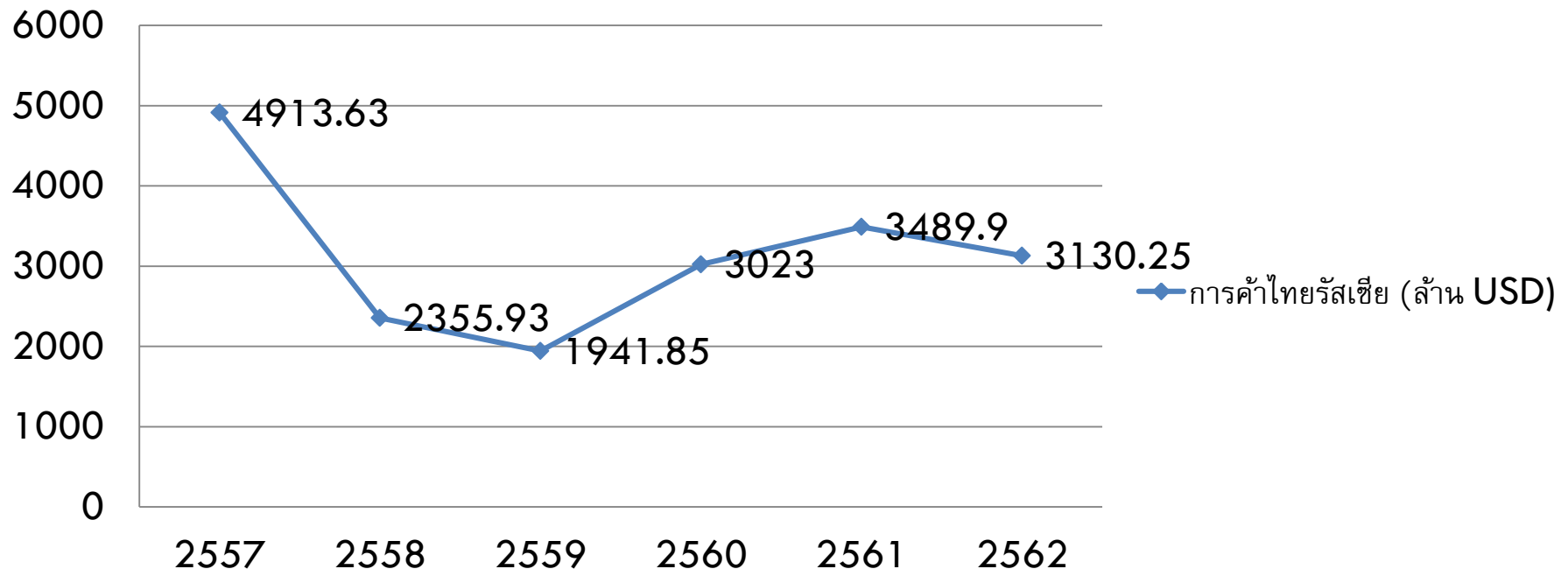
- ❑ 2440 สถาปนาความสัมพันธ์ – ร. 5 เสด็จประพาสรัสเซีย (สมัยซาร์นิโคลัสที่ 2)
- ❑ ปี 2560 – 120 ปีความสัมพันธ์ไทย-รัสเซีย
- ❑ คณะกรรมการความร่วมมือว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคี (JC) ไทย-รัสเซีย (ไทยจัดการประชุมครั้งที่ 7 เมื่อวันที่ 28 ธ.ค. 2561)
- ❑ คณะอนุกรรมการร่วมด้านการค้าและความร่วมมือทางเศรษฐกิจ
 - ▣ คณะอนุกรรมการร่วมด้านเกษตร
 - ▣ คณะทำงานร่วมด้านการท่องเที่ยว
 - ▣ คณะทำงานร่วมด้านความร่วมมือด้านการธนาคารและการเงิน
- ❑ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนร่วมระหว่างกระทรวงกลาโหม
- ❑ คณะทำงานร่วมด้านพลังงานไทย-รัสเซีย

การค้าไทย-รัสเซีย

- เป้าหมาย - เพิ่มมูลค่าการค้าระหว่างกันให้เป็น 10,000 ล้านบาท ในปี 2563
- แต่มูลค่าการค้าปี 2562: 3,130.25 ล้านบาท (ไม่รวมยุทธโศปกรณ์)
- การค้าไทย-รัสเซียหดตัวอย่างมากเมื่อชาติตะวันตกคว่ำบาตรรัสเซีย แม้ฟื้นตัว แต่ยังไม่เท่าเดิม เนื่องจากเศรษฐกิจโลก-รัสเซียซบเซา

การค้าไทยรัสเซีย (ล้านบาท USD)

การค้าไทย-รัสเซีย

ไทยส่งออก 958.14 ล้าน USD

- ❑ อุปกรณ์และส่วนประกอบรถยนต์
- ❑ อัญมณีและเครื่องประดับ
- ❑ เม็ดพลาสติก
- ❑ ผลไม้กระป๋องและแปรรูป
- ❑ ผลิตภัณฑ์ยาง

ไทยนำเข้า 2,172.11 ล้าน USD

- ❑ น้ำมันดิบ และเชื้อเพลิง
- ❑ เหล็ก เหล็กกล้า
- ❑ ผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์
- ❑ ยากำจัดศัตรูพืชและสัตว์

การลงทุนไทย-รัสเซีย

การลงทุนไทยในรัสเซีย

- ❑ 2550-2561: 482.15 ล้านบาท USD
- ❑ 2561: 3,149 ล้านบาท USD
- ❑ บ. เครือเจริญโภคภัณฑ์ (CPF) – สุกรและไก่
- ❑ บ. Fennel — เครื่องสำอาง
- ❑ บ. ดุติ ธุรกิจ – สปาและร้านอาหาร “Thai Pattara Center”
- ❑ บ. LLC “Chemical Corporation”

การลงทุนรัสเซียในไทย

- ❑ 2550-2560: 3,810.7 ล้านบาท USD
- ❑ 2561: 396.75 ล้านบาท USD – 3 โครงการ (อิเล็กทรอนิกส์และบริการ)
- ❑ บ. ไทยสเตอร์เจียน (ร่วมทุนไทย-รัสเซีย) – เลี้ยงปลาสเตอร์เจียนและผลิตคาเวียร์ (57 ล้านบาท)
- ❑ Ramayana Water Park – สวนน้ำ (900 ล้านบาท)
- ❑ Mermaid Property – บ้านผู้สูงอายุ (70 ล้านบาท)
- ❑ บ. เฟอมีก้า คริสตัล ซีสเทม – ผลิตพลอยเทียม (38 ล้านบาท)

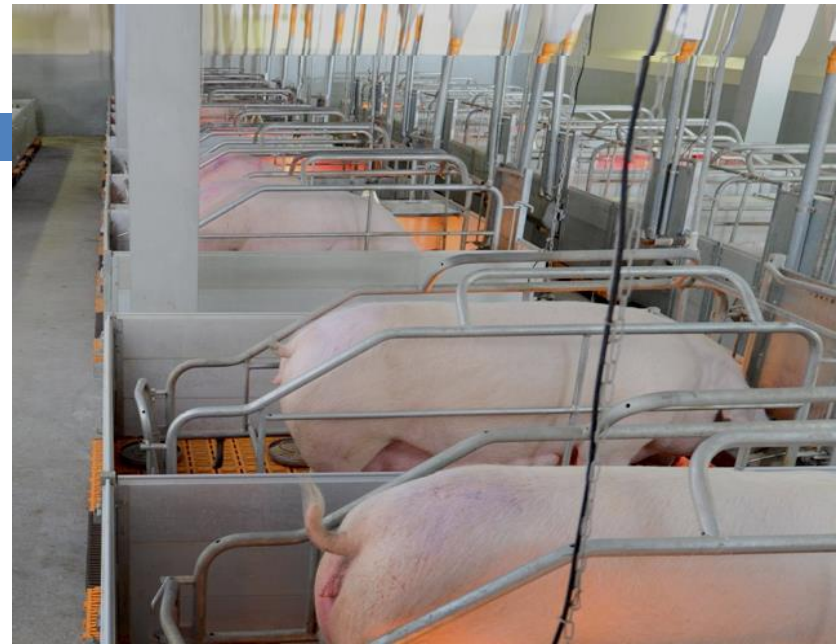
Case Study: การลงทุนของ CPF ในรัสเซีย

Case Study: การลงทุนของ CPF ในรัสเซีย

- มูลค่าประมาณ 1 พันล้าน USD
 - ▣ 2549 - บ. ไทยแห่งแรกในรัสเซีย - โรงงานผลิตอาหารสัตว์เมือง Kaluga
 - ▣ 2550-2555 - ทำฟาร์มสุกรในเมือง Kaluga และชานกรุงมอสโก
 - ▣ 2556 - ขยายฟาร์มสุกรไปเมือง Kursk
- ล่าสุด - ใช้กลยุทธ์ merger&acquisition เพื่อเพิ่มผลประกอบการและลดเวลาขยายธุรกิจและได้องค์ความรู้ตลาดท้องถิ่น
 - ▣ 2557 - ซื้อฟาร์มสุกรในคาลินินกราด
 - ▣ 2558 - ซื้อธุรกิจไก่/สัตว์ปีกใน Severnaya Woyskovitsy และเซนต์ปีเตอส์เบิร์ก
 - ▣ 2559 - ซื้อฟาร์มไก่ใน Nizhny Novgorod
- ทำธุรกิจครบวงจร - ผลิตอาหารสัตว์ เลี้ยงสัตว์ และแปรรูป
 - ▣ 2560 - ซื้อที่ดิน 125,000 ไร่ปลูกข้าวสาลีและบาร์เลย์สำหรับอาหารสัตว์
 - ▣ 2561 - เริ่มเข้าธุรกิจแปรรูปอาหาร
 - ▣ 2563-2564 - มีแผนลงทุนในธุรกิจแปรรูปอาหาร 500 ล้าน USD

Case Study: การลงทุนของ CPF ในรัสเซีย

อุปสรรคในการดำเนินธุรกิจในประเทศไทย

อุปสรรค

- ❑ เศรษฐกิจรัสเซียซบเซา
- ❑ การทดแทนการนำเข้าสินค้าเกษตรของรัสเซีย
- ❑ ระบบศุลกากรที่ซับซ้อน
- ❑ มาตรการด้านสุขอนามัยอื่นๆ
- ❑ มาตรการท้องถิ่นที่ไม่สอดคล้องกับรัฐบาลกลาง
- ❑ ภาษาและความเข้าใจกฎหมาย

โอกาส

- ❑ รัสเซียแสวงหาคู่ค้าใหม่ๆ
ทดแทนตะวันตก
- ❑ นักท่องเที่ยวรัสเซียจำนวนที่เดินทางมาไทยมีความนิยมและรู้จักสินค้าไทยอยู่บ้างแล้ว (มีการหิ้วสินค้าไทยมาขายในรัสเซีย)

นักท่องเที่ยวยุโรปที่เดินทางมา
ไทยมากที่สุดคือรัสเซีย
1,482,993 คน (2562)

จำนวนนักท่องเที่ยวสะสม (YTD) วันที่ 1 ม.ค. - 31 ธ.ค. 62P		
ประเทศ	จำนวน	%CH (Y-o-Y)
จีน	10,979,435	+ 4.22
มาเลเซีย	4,159,697	+ 3.46
ลาว	1,848,933	+ 11.07
เกาหลี	1,887,951	+ 5.09
ญี่ปุ่น	1,806,045	+ 9.05
อินเดีย	1,984,281	+ 24.15
สิงคโปร์	1,056,467	- 1.25
ฮ่องกง	1,043,452	+ 2.73
เวียดนาม	1,050,142	+ 2.14
อินโดนีเซีย	709,241	+ 10.01
ไต้หวัน	781,977	+ 13.70
รัสเซีย	1,482,993	+ 0.69
สหราชอาณาจักร	994,352	+ 0.76
เยอรมนี	856,425	- 3.40
ฝรั่งเศส	745,269	- 0.57
สวีเดน	287,259	- 7.91
อิตาลี	272,252	- 2.73
เชค	54,548	- 1.06
โปแลนด์	139,101	+ 15.55
ออสเตรเลีย	768,714	- 4.06
สหรัฐอเมริกา	1,168,923	+ 4.16
แคนาดา	274,258	- 0.66
ยูเออี	129,776	+ 1.17
อิสราเอล	196,305	+ 3.98
แอฟริกาใต้	96,540	- 5.99

หมายเหตุ : ข้อมูลเบื้องต้น ณ วันที่ 1 มกราคม 2563

ที่มา : สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (รวบรวมและจัดทำโดย กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา)

Eurasian Economic Union (EAEU)

The Eurasian Economic Union (EAEU)

Eurasian Economic Union (EAEU)

- ❑ จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 1 ม.ค. 2558 เพื่อยกระดับความร่วมมือด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศ CIS
- ❑ สมาชิก 5 ประเทศ คือ รัสเซีย คาซัคสถาน เบลารุส อาร์เมเนีย และคีร์กีซสถาน
- ❑ ทรัพยากรธรรมชาติมากเป็นอันดับต้นๆ ของโลก - น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ ถ่านหิน แร่
- ❑ พื้นที่ 20,287.3 ตารางกิโลเมตร
- ❑ ประชากรกว่า 180 ล้านคน
- ❑ GDP กว่า 1.907 ล้านล้าน USD +17% (2561)
- ❑ 2563 - เบลารุสเป็นประธาน EAEU
- ❑ ประธาน คกก. Eurasian Economic Committee -
Mr. Tigran Sargsyan
- ❑ ระบบเหนือรัฐ (Supranational) ระบบศุลกากรร่วมกัน
- ❑ ผ่านการตรวจจาก 1 ประเทศ เข้าได้ทุกประเทศ

ความตกลง FTAs ระหว่าง EAEU กับประเทศต่างๆ

- FTA เวียดนาม-EAEU – มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 2559
- FTA เซอร์เบีย-EAEU – ลงนามเมื่อปี 2562 อยู่ระหว่าง ratify
- Preferential Trade Agreement อิหร่าน-EAEU – มีผลบังคับใช้เมื่อ 2562
- ความตกลงแลกเปลี่ยนข้อมูลสินค้าจีน-EAEU – ลงนามเมื่อ มิ.ย. 2562
- อยู่ระหว่างการเจรจา FTA – อียิปต์ อินเดีย อิสราเอล

ไทยและ EAEU

ไทยและ EAEU - ยังไม่เริ่มการเจรจา

- ส.ค. 2559 - ครม. มีมติเห็นชอบการแสดงความจำนงในการจัดทำ FTA กับ EAEU ขณะนี้อยู่ระหว่างพิจารณาของประเทศสมาชิก EAEU
- 19 พ.ย. 2561 ไทยและ EEC ได้ลงนามทำ MoC EEC-ไทย เพื่อกระชับความสัมพันธ์และส่งเสริมความร่วมมือ ปูพื้นฐานไปสู่การจัดทำ FTA
- 4 มิ.ย. 2562 มีการประชุมคณะทำงานร่วมระหว่างไทย-EEC ครั้งที่ 1 ณ กรุงมอสโก (รมช. พณ. เป็นหัวหน้าคณะ)
- ขณะนี้ยังไม่เริ่มการเจรจา ทำให้ไทยเสียเปรียบทางเมื่อเทียบกับคู่แข่ง เช่น เวียดนาม

สถิติการค้าไทย-EAEU (ล้าน USD) - ลดลง

ปี	มูลค่าการค้า	การส่งออก	การนำเข้า
2557	5,090 (4.46)	1,309 (3.98)	3,781 (4.63)
2558	2,490 (-51.08)	756 (-42.24)	1,734 (-54.14)
2559	2,087 (-15.50)	623 (-16.79)	1,464 (-14.95)
2560	3,289 (57.33)	1,099 (77.44)	2,190 (48.86)
2561	3,691 (6.71)	1,231 (12.27)	2,460 (-22.31)
2562 (ม.ค.-ส.ค)	2,555.31 (0.03)	741.39 (-0.10)	1,813.92 (0.10)

การค้าไทย-EAEU

สินค้าส่งออก

- ☐ รถยนต์และชิ้นส่วน
- ☐ เครื่องจักรและส่วนประกอบ
- ☐ ยางและของที่ทำด้วยยาง
- ☐ เครื่องจักรไฟฟ้า
- ☐ เครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้า
- ☐ ของปรุงแต่งทำจากพืชผัก ผลไม้ ถั่ว เมล็ด หรือจากส่วนอื่นของพืช

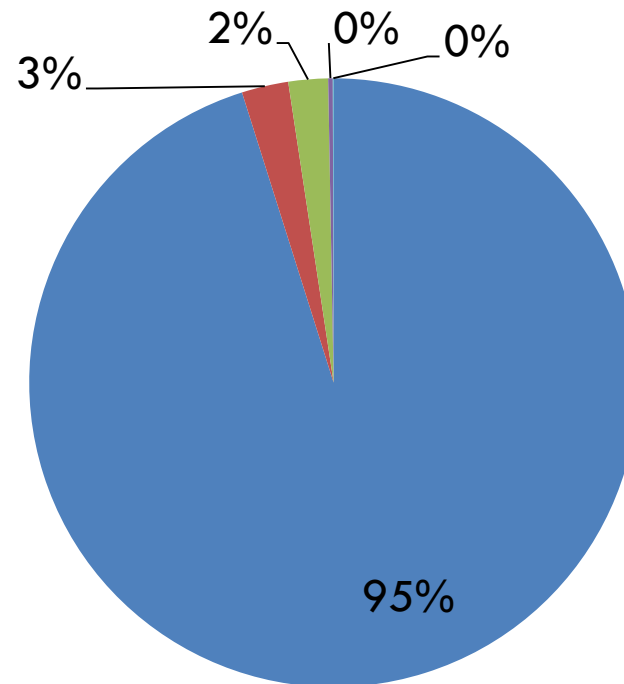
สินค้านำเข้า

- ☐ เชื้อเพลิงที่ได้จากแร่
- ☐ น้ำมันแร่
- ☐ เหล็กและเหล็กกล้า
- ☐ ปู่ย
- ☐ อะลูมิเนียมและของทำด้วยอะลูมิเนียม
- ☐ ยาง

สัดส่วนการค้าไทยกับสมาชิก EAEU

มูลค่าการค้าไทย-EAEU 2562 (ล้าน USD)

■ รัสเซีย - 3130.25 ■ คาซัคสถาน - 81.63 ■ เบลารุส - 69.12 ■ อาร์เมเนีย - 7.97 ■ คีร์กีซสถาน

การลงทุนไทยในประเทศสมาชิก EAEU

คาซัคสถาน

- ❑ คาซัคสถานลงทุนในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่ภูเก็ต - ประมาณ 155 ล้านบาท
- ❑ 2550-2560 ไทยลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารคาซัคสถานประมาณ 0.17 ล้าน USD

อาร์เมเนีย

- ❑ 2550-2560 ไทยลงทุนในอาร์เมเนีย 5,373 USD (อสังหาริมทรัพย์)
- ❑ มี บ. ไทยร่วมทุนนำเข้า-ส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับกับอาร์เมเนีย

เบลารุส

- ❑ 2540-2562 เบลารุสลงทุนในไทยมูลค่า 10 ล้านบาท
 - ❑ บ. ทริเชอริ (e-commerce)
 - ❑ บ. KHAIROOP COMPANY LTD. (อิเล็กทรอนิกส์)

คีร์กีซสถาน

- ❑ 2560 นักลงทุนไทยร่วมทุนกับคีร์กีซในธุรกิจร้านอาหารไทย ณ กรุงบิชเคก

นักท่องเที่ยว EAEU เดินทางมาไทย (2562)

- รัสเซีย — 1,482,993 คน
- คาซัคสถาน — 57,547 คน
- เบลารุส — 12,355 คน
- คีร์กีซสถาน — 4,500 คน
- อาร์เมเนีย — 1,083 คน

อุปสรรคในการส่งเสริมการค้าการลงทุนไทย-EAEU

- การไม่มี FTA ทำให้ไทยเสียเปรียบเมื่อเทียบกับคู่แข่งอย่างเวียดนาม
- การขาดความรู้ความเข้าใจตลาดอย่างแท้จริง
- นโยบายรัฐบาลไทยต้องการส่งเสริม SMEs ขณะที่ EAEU โดยเฉพาะรัสเซีย เน้นส่งเสริมเอกชนรายใหญ่ ทำให้ยากที่จะจับคู่ทางธุรกิจ
- attitude ของคนไทยต่อรัสเซียและสมาชิก EAEU
- รัสเซียมีสินค้าหนัก เทคโนโลยีสูง ราคาสูง เช่น อุตสาหกรรมอาวุธ เครื่องบิน การซื้อขายมักติดปัญหาการเมือง ปรท.
- ไทยขายสินค้าเกษตรเป็นหลัก คู่แข่งเยอะ โดยเฉพาะเวียดนามที่มี FTA ราคาจึงถูกกว่าไทย

Mission Statement ของสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงมอสโก

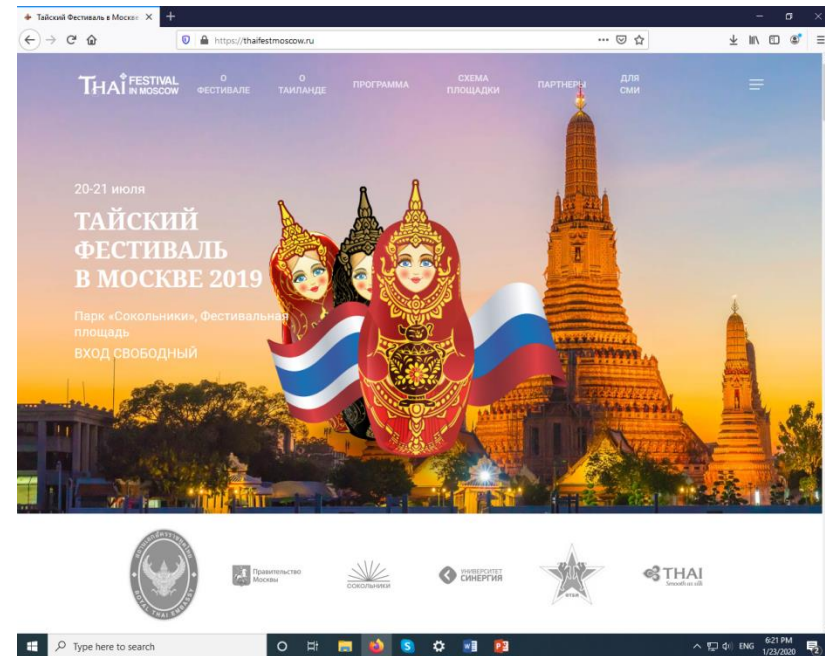
- ค้ำครองคนไทยในรัสเซียและเขตอาณา
- ผลักดันสินค้าไทยและขยายโอกาสทางเศรษฐกิจระหว่างไทยกับรัสเซีย และ EAEU
- สร้างความนิยมไทยในหมู่คนรัสเซีย
- ส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนคนไทยทั้งในรัสเซียและประเทศเขตอาณา
- ส่งเสริมการลงทุน
- เพิ่มมูลค่าการค้าและการบริการ
- สร้างความยั่งยืนทางอาหารและพลังงาน
- แลกเปลี่ยนจุดเด่นเพื่อพัฒนาจุดแข็ง
- ความร่วมมือด้านความมั่นคง
- สนับสนุนให้มีการเจรจา FTA โดยเร็วที่สุด

ทีมประเทศไทย ณ กรุงมอสโก

- สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงมอสโก – เขตอาณาครอบคลุม อาร์เมเนีย เบลารุส มอลโดวา และอุซเบกิสถาน
- สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ (พณ.)
- สำนักงานผู้ช่วยทูตทหารบก/ทหารไทย
- สำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารเรือ
- สำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารอากาศ
- สำนักงาน ททท.
- สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตร
- ผู้แทนสำนักข่าวกรองแห่งชาติ

กิจกรรมส่งเสริมการค้า : การจัดงานเทศกาลไทย

- ❑ จัดช่วงหน้าร้อน (ก.ค.-ส.ค.) → เน้นตลาดชาวท้องถิ่นชนชั้นกลาง
- ❑ มุ่งเป้าที่สินค้าบริโภค และภาคบริการ (อาหาร เวชภัณฑ์ เครื่องสำอาง สมุนไพร นวดแผนไทย) เนื่องจากสินค้าประเภทเครื่องประดับ เครื่องนุ่งห่ม งานฝีมือ ไม่ได้รับความนิยมเท่า
- ❑ จัดการแสดงทางวัฒนธรรมตลอดวัน สลับกับกิจกรรมชิงรางวัล
- ❑ แบ่งโซนร้านอาหาร ตกลงเรื่องค่าธรรมเนียมการขายในแต่ละร้าน
- ❑ ภายหลังจากการใช้ยุทธศาสตร์นี้:
 - ▣ ยอดผู้เข้าชมเพิ่มจาก 50,000 → 120,000 → 160,000 คน (2560-2562)
 - ▣ จำนวนผู้ออกร้านเพิ่มขึ้น 33%
 - ▣ ส่วนร้านอาหารได้รับความนิยมสูงสุดในงาน
 - ▣ เป็นตัวอย่างการจัดงานแก่สถานทูตอาเซียนอื่น ๆ

การจัดงานเทศกาลไทยในกรุงมอสโก - บทสรุปด้านสินค้า

- ❑ สินค้าที่ได้รับความนิยมสูง: ผลไม้สด อาหาร เครื่องสำอาง เครื่องใช้ในห้องน้ำจากสมุนไพร อาทิ สบู่ แชมพู ยาสีฟัน
- ❑ สินค้ารอง: ผลไม้แปรรูป อาหารแปรรูป เครื่องปรุงอาหารไทย เวชภัณฑ์ (ยาต้ม ยาหอม ครีมหรือน้ำมันนวดกล้ามเนื้อ)
- ❑ ราคาเป็นปัจจัยสำคัญในการดึงดูดผู้บริโภคท้องถิ่น
- ❑ สินค้าที่แพร่หลายอยู่แล้วผ่านผู้นำเข้าท้องถิ่นได้รับความนิยมกว่าสินค้าแปลกใหม่ที่มาออกโชว์ตัวเพียงอย่างเดียว

สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงมอสโก
ROYAL THAI EMBASSY, MOSCOW, RUSSIA

ขอบคุณครับ

ติดต่อสถานเอกอัครราชทูต: Thaiembassy.mow@mfa.mail.go.th

ติดตามข่าวสารได้ที่ FB: สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงมอสโก